

Muuga kool – 210

Eestimaa Konsistooriumi koolide loetelu andmetel asutati Muuga kool 1786. aastal. Seetõttu on tegemist ühe vanima kooliga endises Simuna kihelkonnas.

Simuna pastori Heinrich Johann Pauckeri aruandest (1788) koolide õpetajate kohta näeme, et Muugas oli koolmeistriks talupoeg Jaani Hans, kes pidas kooli oma talus.

Simuna kirikukroonika andmeil ehitas mõisahärra Peter Gustav von Uexküll-Güldenbrandt Muuga-Noavere külla 1839. a. koolimaja. Koolmeistriks sai samast külast pärit ning Simuna kihelkonnakooli lõpetanud Tomas Tanneberg, kelle õpetamise oskus ja kunst seisnud selles, et, osates ise vaevaliselt veerida, õpetanud ta sama primitiivselt ka oma hoolealuseid. Paremaks aga muutusid kooliolud siis, kui Simunasse asus edumeelsem köster Willem Normann, kes asutas Põhja-Eestis ühe esimestest kihelkonnakoolidest. See kool oma kaheaastase kursusega hakkas

õpetajate tuba-kantselai. Õpetajate jaoks oli hoones kolm korterit: koolijuhatajal kolm tuba ja köök, ühel õpetajal kaks tuba ja köök ning teisel õpetajal üks tuba ja köök. Samuti oli majas üks tuba kooliteenija tarvis.

Kooli juurde kuuluva maa-ala suurus oli 15 ha, millest põldu 5 ha, heinamaad 4 ha ja karjamaad 4 ha. Osa maast oli mõeldud aia rajamiseks.

Tollal käis seltsielu Muugas aina tõusuteed – kogu koolimaja kajas hommikust õhtuni pillimängust, lauludest ja muust tegevusest. Kohalikel noortel oli piisavalt huvikohast rakendust. Pidude sissetulekud läksid kooli- ja seltsielu toetuseks.

Selle koolimaja eluiga osutus paraku liiga lühikeks. 19. septembril 1944 süüdati koolihoone sõjalennukilt põlema ning maja hävis tules koos suurema osa sisustusega. Päästa õnnestus üksnes kooli kantseleis olnud vara, tiibklaver, samuti osa õppevahendeid ja raamatuid. Suur osa päästetud varast läks aga kaduma, sest puudus koht asjade paigutamiseks.

1957. a. paigaldati keskküte.

Emil Langi eestvõttel püstitati 1959. a. Muuga parki kirjanik Eduard Vilde mälestussammas, mille skulptoriks oli F. Sannamees. 1965. a. tähistati Muugas Ed. Vilde 100. sünniaastapäeva. Kirjaniku noorpõlvkodu majaasemel avati suurel põllukivil mälestustahvel. Endises mõisahoones sisustati üks ruum Vilde memoriaaltoaks. Samal aastal restaureeriti ka mõisahoonest vestibül.

1973. a. alustas koolis tööd õpilasklubi „Romantikud“. See õpilasühendus püsib koos tänaseni ning peab kinni juhtmõttest: „Sind ümbritsevast rikkussalvest korja üles iga iva!“

Arvukamad lõpuklassid olid Muuga koolis 1970-ndatel aastatel. Paradoksaalselt oli just sel perioodil, ent ka hiljem päevakorral Muuga kooli sulgemine. Tänu kohalikele majandijuhtidele, kes suutsid kõrgemaid organeid veenda kooli olemasolu vajalikkuses, jäi kool siiski püsima.

1981. a. tuli Muuga kooli

nüüd ette valmistama esimesi õpetatud koolmeistreid ning T. Tannebergile järgnenud Muuga vallakooli õpetajad ongi kõik enamuses Normanni köstrikskooli õpilased.

1862. a. ehitati uus koolimaja, kus ametisse asus Karel Õis Rohust. Tema oli ühtlasi Muuga laulukoori asutaja. Et õpilaste arv järjest kasvas, tekkis vajadus avarama koolihoone järele. 1887. a. valmiski Rakvere-Mustvee maantee äärde uus koolimaja. 1919. a. muudeti kool 4-klassiliseks ning võrdlemisi suur klassituba jaotati vaheseinaga pooleks. Kool töötas kahes jaos ning seal oli 82 õpilast.

Aastatel 1929–1930 lammutati vana maja ning ehitati ajakohane kahekorruseline koolihoone. Maja oli plekk-katusega, klassiruumide oli neli, lisaks veel käsitööklass ja saal. Teisel korrusel paiknes kaks internaadiruumi. Internaadiruududel olid ka oma pesuruumid, köök-söögituba ja toiduainete hoiuruumid. Ruume soojendati pottahjude abil. Omaette olid õpilaste riidehoiuruumid, käimlad ning

1941. a. ametisse asunud koolidirektor Emil Langi eestvedamisel võeti nüüd koolihoonena kasutusele Muuga mõisahoone, mis oli väga halvas seisukorras: katus katki ning kahes ruumis lagi sisse varisenud. Õppetööga suudeti siiski taasalustada juba 1. novembril 1944. See oli ühtlasi kuues koolimaja Muuga kooli senises ajaloos.

Et tules hävines suurem osa kooli inventarit, siis tuli hädavajalik laudadest kokku klopsida. Koolipinkide aset täitsid pikad saelauad, istmeteks lasti teha pikad istepingid. Et endine koolihoone asus praegusest 2,5 km kaugusel, siis ei saadud sealset kooliaeda enam kasutada, pealegi oli see rüüstatud. Maakorraldusega mõõdeti koolile uus maaala, millest 2 ha oli põldu ja 9 ha endist mõisa parki.

Järk-järgult saadi juurde uut inventari. Parandati koolihoone katust, valgendati seinu ja lagesid, ehitati kaks pliiti koos soemuüriga. Parki rajati spordiväljak. Püsiv elektrivalgustus saadi koolimajja 1955. a. lõpus,

direktoriks Erika Tambi, kes koos kooli tollase õppeajuhataja Asta Majamehe ja Laekvere sovhoosi juhtkonnaga hakkas otsima võimalusi mõisahoone restaureerimiseks. Mõni aeg hiljem alustati spordihoone ehitamisega. Spordiangaari avati 15. novembril 1986.

Pärast 1987. a. talvist koolivaheaega oli kool kesk-kütteavarii tõttu sunnitud ümber asuma spordiangaari. Klassiruumidena võeti kasutusele kõik angaari abiruumid, lisaks ka riietusruumid. Tingimused õppetööks olid väga halvad, kimbutas ruumikitsikus ja kehv valgustus.

Muuga mõisahoone restaureerimine kestis ühte-kokku seitse aastat, tööd lõpetati kevadel 1994. Kool on oma endises asupaigas tagasi ning mõisahoone näib uhkem ja ilusam kui kunagi varem.

Ootame kõiki vilistlasi ja endisi õpetajaid Muuga kooli 210. aastapäeva tähistamisele 25. mail kell 13.

**Rein Maasild,
Muuga Põhikooli õpetaja**

Õks Muuga 210-aastase haridusloo paljudest koolimajadest: ehitatud 1930. a., hävis sõjatuul 19. septembril